

การวิเคราะห์ปัญหาในการบริหารงานของศึกษาธิการเขต สังกัดกรุงเทพมหานคร

นายชุมพล หงษ์พิพัฒน์

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2530

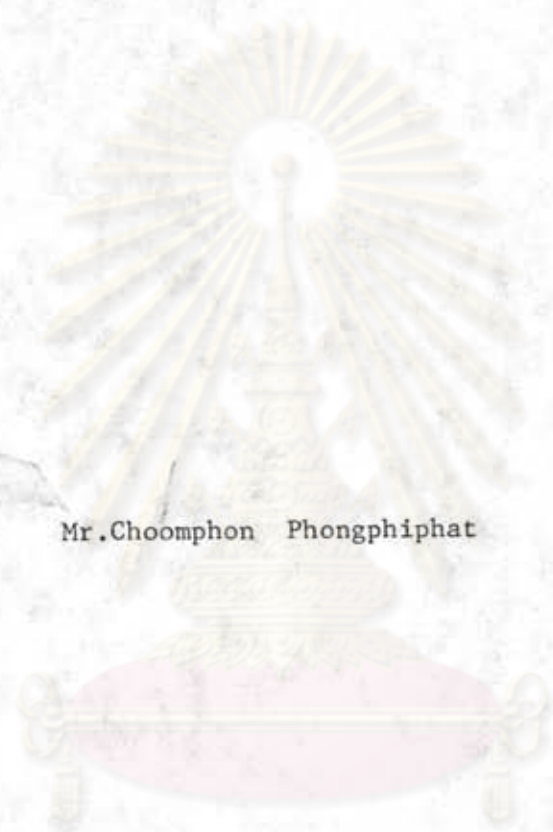
ISBN 974-568-039-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

012736

T 1029A648

AN ANALYSIS OF ADMINISTRATIVE PROBLEMS OF THE EDUCATIONAL ADMINISTRATORS
AT DISTRICT LEVEL UNDER THE BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION

Mr. Choomphon Phongphiphat

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1987

ISBN 974-568-039-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์ปัญหาในการบริหารงานของศึกษาธิการ เขต
 สังกัดกรุงเทพมหานคร
 โดย นายชุมพล หงษ์พิพัฒน์
 ภาควิชา บริหารการศึกษา
 อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนานจิตร สุคนธ์ทรัพย์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... *[Signature]* คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรราษฎร์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... *[Signature]* ประธานกรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อมรชัย ดันติเมธ)

..... *[Signature]* อาจารย์ที่ปรึกษา
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สนานจิตร สุคนธ์ทรัพย์)

..... *[Signature]* กรรมการ
 (นายบุญเหลือ หูลทอง)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การวิเคราะห์ปัญหาในการบริหารงานของศึกษาธิการ เขต สังกัดกรุงเทพมหานคร
ชื่อนิสิต	นายชุมพล พงษ์ทิพัฒน์
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมานจิตร์ สุคนธรทรัพย์
ภาควิชา	บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา	2529

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาในการบริหารงานของศึกษาธิการ เขต
2. เพื่อวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการบริหารงานของศึกษาธิการ เขต

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ศึกษาธิการ เขต สังกัดกรุงเทพมหานคร รวมทั้งสิ้น 24 คน ใช้ประชากรทั้งหมดในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยแบบสอบถาม แนวการสัมภาษณ์ และแนวทางการวิเคราะห์ เอกสารที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และในการวิเคราะห์ข้อมูลได้วิเคราะห์แบบสอบถามโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา แจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สำหรับการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ และเอกสารใช้การวิเคราะห์เนื้อหา หาค่าความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยจากแบบสอบถาม พบว่า

1.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นชายมากกว่าหญิง

จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มีอายุราชการระหว่าง 21-25 ปี มีระยะเวลาดำรงตำแหน่งศึกษาธิการ เขตอยู่ในช่วง 5 ปี และต่ำกว่า และช่วง 6-10 ปี จำนวนเท่ากัน

1.2 ปัญหาการบริหารงานของศึกษาธิการเขต ด้านงานธุรการและการคลัง พบปัญหาที่อยู่ในระดับมาก 3 ปัญหา ได้แก่ การจัดตั้งโรงเรียนใหม่ทำได้ยากเพราะไม่มีที่ดิน หรือที่ดินมีราคาแพง เงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากกรุงเทพมหานคร และเงินค่าบำรุง ลูกเสือและยุวกาชาดในแต่ละปีไม่เพียงพอสำหรับใช้จ่ายทั้งในการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับลูกเสือ และยุวกาชาดของ เขต ปัญหาด้านงานการบริหารทั่วไปพบปัญหาที่อยู่ในระดับมาก 1 ปัญหา คือ เจ้าหน้าที่งานศึกษาธิการเขตมีโอกาสก้าวหน้าตามสายงานได้น้อย และปัญหาด้านวิชาการพบ ปัญหาในระดับมาก 3 ปัญหา ได้แก่ โครงการส่งเสริมห้องสมุดโรงเรียนได้รับงบประมาณ ไม่เพียงพอ ขาดทรัพยากรสนับสนุนการจัดตั้งและดำเนินงานศูนย์วิชาการของเขต และขาด บุคลากรและงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานโครงการวิเคราะห์วิจัยทางการศึกษาของเขต

2. ผลการวิจัยจากการสัมภาษณ์ พบปัญหาที่ผู้ให้สัมภาษณ์ตั้งแต่วัยละ 50.00

ขึ้นไประบุไว้ 4 ปัญหา สาเหตุและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหบางประการ ได้แก่

2.1 ขาดแคลนบุคลากรที่จะช่วยกลั่นกรองงานด้านวิชาการ เนื่องจากกฎหมาย ไม่ได้กำหนดตำแหน่งนี้ไว้ ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์เสนอแนะว่าควรจัดให้มีศึกษานิเทศก์ประจำสำนักงานเขต และจัดตั้งหมวดวิชาการในสำนักงานเขต

2.2 ขาดแคลนอุปกรณ์เครื่องอ่านวัสดุความสะดวกประจำสำนักงาน เนื่องจาก งบประมาณไม่เพียงพอ ผู้ให้สัมภาษณ์เสนอแนะว่า การจัดสรรงบประมาณควรสำรวจความ จำเป็นของแต่ละหน่วยงาน และควรจัดคณะกรรมการออกตรวจดูความต้องการที่แท้จริง

2.3 การจัดสรรงบประมาณสำหรับกิจกรรมทั่วไปและกิจกรรมพิเศษต่าง ๆ ไม่เหมาะสม เนื่องจากกรุงเทพมหานครมีงบประมาณไม่เพียงพอ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้เสนอแนะว่า ควรใช้เงินทุนหมุนเวียนจากมูลนิธิและจัดตั้งกองทุนสนับสนุนกิจกรรมพิเศษ เพื่ออิมเงินมาทตรงจ่ายก่อนงบประมาณออก

2.4 ปัจจัยที่จะสร้างขวัญกำลังใจในบุคลากรมีน้อย ทั้งนี้เนื่องจากเป็นมติของคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร (ก.ก.) ที่กำหนดตำแหน่งและระดับของเจ้าหน้าที่งานศึกษาธิการ เขตไต้หวัน ผู้ให้สัมภาษณ์เสนอแนะว่าควรมีการวิเคราะห์งานใหม่

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒

Thesis Title An Analysis of Administrative Problems of the
Educational Administrators at District Level
under the Bangkok Metropolitan Administration

Name Mr. Choomphon Phongphiphat

Thesis Advisor Assistant Professor Snanchit Sukontasap, Ph.D.

Department Educational Administration

Academic Year 1986

ABSTRACT

Objectives

1. To analyze the administrative Problems of the educational administrators at district Level.
2. To analyze causes of the problems and suggestions for problem solving.

Procedures

The population for this research consisted of twenty-four educational administrators at district level under the jurisdiction of Bangkok Metropolitan Administration.

Instruments used in this research consisted of a questionnaire guidelines for structured interview and document analysis constructed by the researcher.

Data were collected by the researcher and the analysis was carried out, using frequency counting, percentage, means, and standard deviation. Findings were then presented in the form of annotated tables.

Findings

1. Most of the respondents were 41-30 years of age with 21-25 years of working experiences and occupied this position for either 5 years and lower or 6-10 years.

Three financial problems were revealed at high level, namely difficulty in establishing new schools since land was scarce or very expensive and inadequate budget for boy scouts as well as for girl guides. As for general administration, only one problem was found at the high level, i.e. the officials in District Education Office had less opportunity for promotion in their own career line. Three academic problems found at high level were inadequate budget for school libraries, lack of resources to support district academic centers and lack of personnel and budget to support district educational research.

2. Four major problems were revealed by 50 percent or more interviewees :

2.1 Lack of personnel to help screen technical work since no position of this type of work was provided. It was recommended that supervisors and Education Section be provided in District Education Office.

2.2 Lack of office facilities due to inadequate budget. It was suggested that survey of real needs should be carried out before allocating the budget.

2.3 Inappropriate budget allocation for extra activities because of budget inadequacy. Some recommendations included using foundation support and providing supporting fund to enable the office to borrow money before budget was allocated.

2.4 Lack of factors to create and support personnel morale since the position and levels of the officials in District Education Office set up by Civil Service Commission under the jurisdiction of Bangkok Metropolitan Administration were low. It was suggested by the interviewees that job description should be revised.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การวิเคราะห์ปัญหาในการบริหารงานของศึกษาธิการเขต
สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนานจิตร
สุคนธ์ทรัพย์ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้ดูแลเอาใจใส่ช่วยเหลือ แนะนำให้ข้อคิด
และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนสำเร็จ เรียบร้อยและสมบูรณ์

ผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากผู้ทรงคุณวุฒิตามที่ปรากฏรายนามในภาคผนวกที่ได้ให้ความ
คิดเห็น ตรวจสอบแก้ไขและให้คำแนะนำในการสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ และใน
การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์ช่วยเหลือร่วมมือจากศึกษาธิการ เขตทุกสำนัก
งาน เขต เป็นอย่างยิ่ง นอกจากนี้ยังได้รับความกรุณาจากอาจารย์กัญญา ดันติรักษ์ ในการช่วย
ตรวจทานการเขียนต้นฉบับวิทยานิพนธ์ และให้ข้อคิดเห็นบางประการจนกระทั่งการวิจัยสำเร็จลง
ด้วยดี และในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับความสนับสนุนจากสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร
ที่ได้กรุณาอนุมัติทุนจำนวน 5,000 บาท สำหรับใช้จ่ายในการดำเนินงานครั้งนี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง
ในความกรุณาจากทุกท่านที่กล่าวนามมาแล้วข้างต้น จึงขอขอบพระคุณไว้เป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้ด้วย

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบรำลึกถึงพระคุณของบิดา มารดา ผู้ซึ่งส่งเสริมให้ลูกได้รับการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน จนได้มีโอกาสสำเร็จการศึกษาในครั้งนี้

คุณย์วิทย์ทรัพย์ากร
ชุมพล หงษ์ศิริพัฒน์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ญ
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
ประโยชน์ของการวิจัย	3
คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย	4
วิธีดำเนินการวิจัย	4
ลำดับขั้นในการเสนอข้อมูล	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
ความเป็นมาของตำแหน่งศึกษานิเทศก์ เขตสังักัดกรุงเทพมหานคร	7
ความสำคัญของตำแหน่งศึกษานิเทศก์ เขต	11
งานในหน้าที่ศึกษานิเทศก์ เขต	11
3 วิธีดำเนินการวิจัย	22
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	22
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	22
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	23

บทที่	หน้า
วิธีการ เก็บรวบรวมข้อมูล	25
การวิเคราะห์ข้อมูล	25
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	26
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	27
การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม	27
สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	27
ปัญหาในการบริหารงานของศึกษานิเทศก์	32
การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์	48
การวิเคราะห์ข้อมูลจาก เอกสาร	59
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ	62
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	62
วิธีดำเนินการวิจัย	62
สรุปผลการวิจัย	63
อภิปรายผลการวิจัย	67
ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย	73
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	74
บรรณานุกรม	75
ภาคผนวก	76
ประวัติผู้เขียน	102

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม เพศ	27
ตารางที่ 2	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวุฒิ	28
ตารางที่ 3	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ	29
ตารางที่ 4	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอาชีพราชการ	30
ตารางที่ 5	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระยะเวลา ดำรงตำแหน่งศึกษาธิการ เขต	31
ตารางที่ 6	ค่าเฉลี่ยและค่าความ เบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ ผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับปัญหาด้านงานธุรการและการคลัง	32
ตารางที่ 7	ความถี่ของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับ ปัญหาเพิ่มเติมด้านงานธุรการและการคลัง	37
ตารางที่ 8	ค่าเฉลี่ยและค่าความ เบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ ผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับปัญหาด้านงานการบริหารทั่วไป	38
ตารางที่ 9	ความถี่ของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับปัญหา เพิ่มเติมด้านงานการบริหารทั่วไป	42
ตารางที่ 10	ค่าเฉลี่ยและค่าความ เบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ ผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับปัญหาด้านงานวิชาการ	43
ตารางที่ 11	ความถี่ของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับปัญหา เพิ่มเติมด้านงานวิชาการ	48
ตารางที่ 12	ปัญหาในการบริหารงานของศึกษาธิการ เขตจากการสัมภาษณ์	49
ตารางที่ 13	สาเหตุและแนวทางแก้ไขปัญหาขาดแคลนบุคลากรที่จะช่วย กัลนกรองงานด้านวิชาการ	

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 14	สาเหตุและแนวทางแก้ไขปัญหาขาดแคลนอุปกรณ์เครื่องอ่านยว ความสะดวกประจำสำนักงาน 52
ตารางที่ 15	สาเหตุและแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดสรรงบประมาณสำหรับ กิจกรรมทั่วไปและกิจกรรมพิเศษต่าง ๆ ไม่เหมาะสม 53
ตารางที่ 16	สาเหตุและแนวทางแก้ไขปัญหาปัจจัยแวดล้อมที่จะสร้างขวัญ กำลังใจให้บุคลากรมีน้อย 55
ตารางที่ 17	ความถี่และร้อยละของข้อ เสนอแนะทั่วไปของศึกษาธิการเขต เกี่ยวกับการบริหารงานของศึกษาธิการเขต 56
ตารางที่ 18	วิเคราะห์ปัญหาในการบริหารงานของศึกษาธิการเขตสังกัด กรุงเทพมหานครจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง 59

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย